

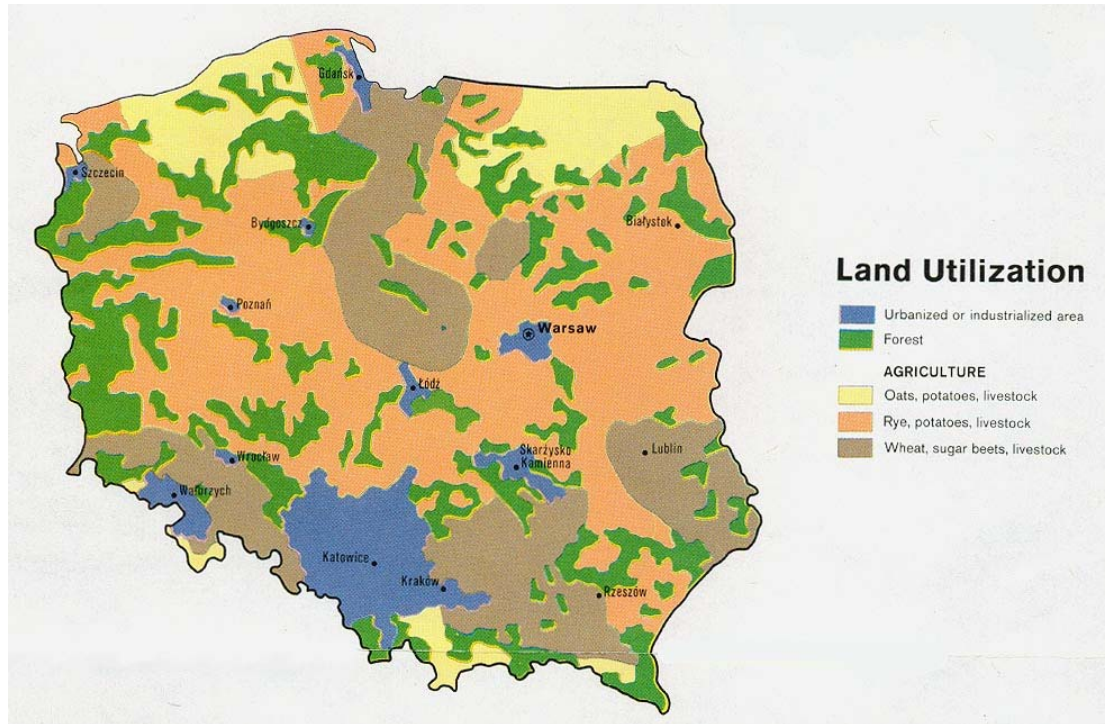
ΠΟΛΩΝΙΑ-ΕΥΡΩΠΗ

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΛΔΦΟΥΣ

Η Πολωνία βλέπει στη Βαλτική Θάλασσα με μια ακτή πλαισιωμένη με αμμώδεις ζώνες και λιμνοθάλασσες. Στο εσωτερικό εκτείνεται μια βαλτώδης πεδιάδα, λίγο γόνιμη, που διασχίζεται από το αυλάκι του Βιστούλα. Στα νότια εκτείνεται μια περιοχή καλυμμένη με ποταμίσια αποθέματα που τη διασχίζουν πλατιές κοιλάδες διάβρωσης. Στα δυτικά, στη Μεγάλη Πολωνία και στο κέντρο, στη Μασοβία, είναι καλλιεργημένη, αλλά προς τα βορειοανατολικά σύνορα είναι ακόμα κατά ένα μέρος ακαλλιεργητή. Τα Σουντέτι και το δυτικό μέρος των Καρπαθίων χωρίζουν την Πολωνία από τη Δημοκρατία της Τσεχίας και από τη Δημοκρατία της Σλοβακίας.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Οι κάτοικοι στην Πολωνία συνήθως ασχολούνται με το εμπόριο, την κτηνοτροφία και την γεωργία.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Το πολωνικό κράτος έχει ιστορία άνω των χιλίων ετών. Τον 16ο αιώνα η Πολωνία υπήρξε μια από τις ισχυρότερες χώρες της Ευρώπης. Το 1683 ο βασιλιάς της Πολωνίας Ιωάννης Γ' Σομπιέσκι νίκησε τους Οθωμανούς στη μάχη της Βιέννης και μπόρεσε να λύσει την πολιορκία της Βιέννης, εξουδετερώνοντας με τον τρόπο αυτό τον κίνδυνο να κατακτηθεί η Δυτική Ευρώπη από τους Οθωμανούς.

DABROWSKI!!! ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Mazurek Dąbrowskiego

Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy.
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.

Η Μαζούρκα του Νταμπρόφσκι

Η Πολωνία δεν έχει ακόμη πεθάνει,
Όσο ζούμε εμείς.
Ό,τι ο εχθρός με τη βία έχει πάρει,
Με το σπαθί θα το αρπάξουμε.

*Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski,
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.*

*Προχώρα! Προχώρα Ντομπρόβσκι,
Από την ιταλική γη ως την Πολωνία,
Υπό τις διαταγές σου
Θα ενωθούμε με το έθνος.*

*Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami,
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.*

*Θα διασχίσουμε τον Βιστούλα και τον Βάρτα,
Και Πολωνοί θα είμαστε,
Μας έδειξε το παράδειγμα ο Βοναπάρτης
Πως πρέπει να νικάμε.*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Προχώρα! Προχώρα Dąbrowski...

*Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.*

*Όπως ο Czarniecki ως το Πόζναν
Μετά τη σουηδική κατοχή
Για να σώσει την πατρίδα,
Θα επιστρέψουμε δια θαλάσσης.*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Προχώρα! Προχώρα Ντομπρόβσκι...

*Już tam ojciec do swej Basi
mówi zapłakany:
"Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany."*

*Ένας πατέρας έλεγε στην (κόρη του) Βαρβάρα
Με δάκρυα στα μάτια του:
"Άκου, τώρα, αυτά είναι τα αγόρια μας
Που χτυπάνε τα τύμπανα."*

Marsz, marsz, Dąbrowski...

Προχώρα! Προχώρα Ντομπρόβσκι.

Η ΣΗΜΑΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Η θρησκεία μας είναι καθολική. Κάτι που θα μπορούσα να σας πω, επειδή το έχω περάσει, είναι για την πρώτη κοινωνία. Είναι μια γιορτή την οποία την κάνουμε μόλις πάμε στην δευτέρα τάξη στο πολωνικό σχολείο. Εκείνη την ημέρα όλοι πρέπει να είμαστε χαρούμενοι και ευτυχισμένοι. Είναι η ημέρα που κοινωνούμε για πρώτη φορά.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Στην Πολωνία η περίοδος που προηγείται των Χριστουγέννων είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς νέοι και μεγάλοι απέχουν συνειδητά από πειρασμούς (κυρίως από γλυκά) στη προσπάθειά τους να έχουν εσωτερική γαλήνη και αρμονία.

Τα σπίτια και τα δωμάτιά τους φαντάζουν υπέροχα με πλούσιες χριστουγεννιάτικες διακοσμήσεις. Και εδώ κόκκινα ή μπλε αλεξανδρινά χρησιμοποιούνται στη παραδοσιακή διακόσμηση της Πολωνίας σε συνδυασμό με κλαδιά από πεύκα.

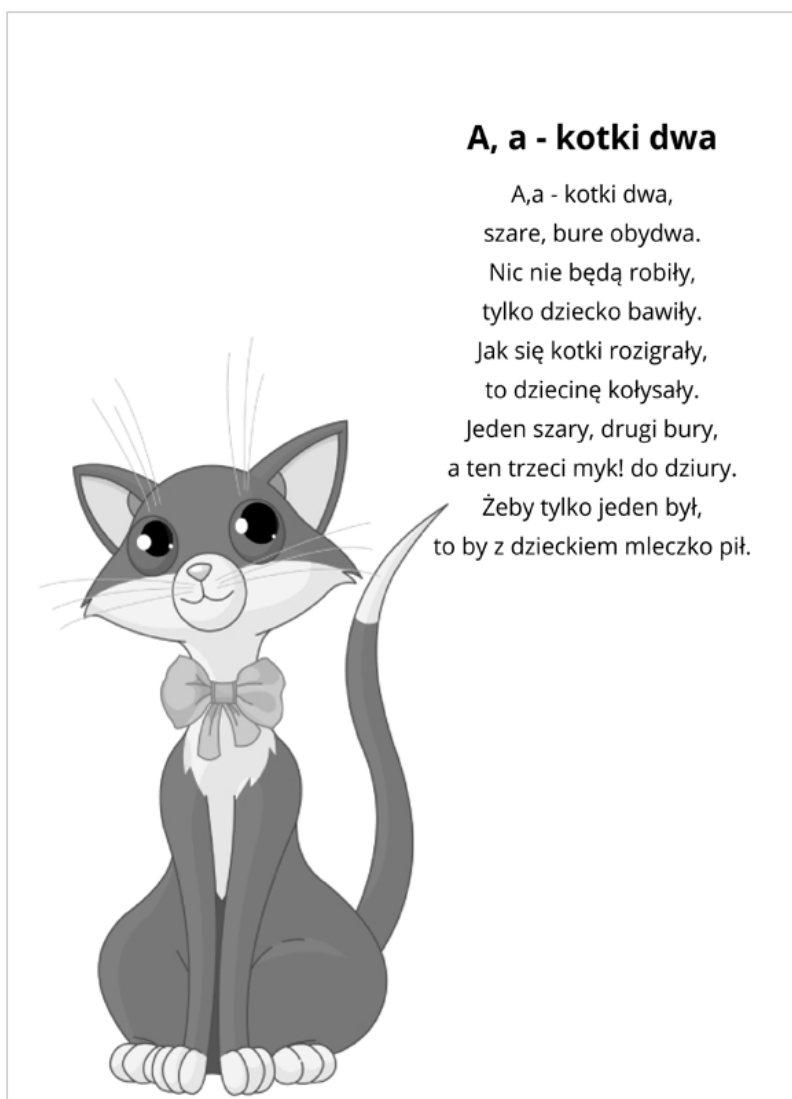
Η παραμονή των Χριστουγέννων θεωρείται η πιο σημαντική ημέρα των εορτών.

Μετά από μια ημέρα νηστείας η οικογένεια από τους γηραιότερους μέχρι τα παιδιά συγκεντρώνονται στο γιορτινό τραπέζι, που ειδικά για τη περίπτωση είναι περίτεχνα διακοσμημένο ενώ το λευκό τραπεζομάντιλο θεωρείται πλέον απαραίτητο.

Μόλις το πρώτο αστέρι εμφανισθεί στον ουρανό η εορτή μπορεί να ξεκινήσει. Η έναρξη της εορτής γίνεται με το μοίρασμα του χριστουγεννιάτικου μπισκότου, ως ένδειξη αγάπης και συμφιλίωσης που συνοδεύεται με την ανταλλαγή θερμών ευχών.

Στο τραπέζι υπάρχει πάντα και ένα πιάτο άδειο σε περίπτωση που κάποιος επισκέπτης εμφανιστεί αναπάντεχα. Τα δώρα τοποθετούνται κάτω από το δένδρο των Χριστουγέννων και προσφέρονται από τον νεαρότερο σε ηλικία.

NANOYPIΣMA

A, a - kotki dwa

A,a - kotki dwa,
szare, bure obydwu.
Nic nie będą robiły,
tylko dziecko bawiły.
Jak się kotki rozigrały,
to dziecinę kołysały.
Jeden szary, drugi bury,
a ten trzeci myk! do dziury.
Żeby tylko jeden był,
to by z dzieckiem mleczko pił.

ciężarotód.pl

mamacafe

babyonline.pl

polki.pl

NANOYPIΣMA – ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A,a δυο γατούλες
γκρι και μαύρες και οι δυο.
Τίποτα δεν θα κάνουν
μόνο με το παιδί θα παίζουν.
Τα γατάκια άρχισαν να παίζουν
και το παιδί κοιμήθηκε
το ένα γκρι το άλλο μαύρο
και το τρίτο μέσα στην τρύπα.
Αν ήταν μόνο ένα
θα έπινε με το παιδί το γάλα.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Τα αξιοθέατα δεν έχουν τελειωμό. Οι φιλότεχνοι επισκέπτονται το Czartoryski Museum όπου, ανάμεσα στην εκπληκτική συλλογή ευρωπαϊκών έργων, φιγουράρει το έργο του Ντα Βίντσι «Η Κυρία με την Ερμίνα». 22.000 αντικείμενα, σπάνια όργανα φαρμακολογίας, μπουκάλια, γυάλες, ιατρικά βιβλία και ντοκουμέντα μάς περιμένουν στο, μεγαλύτερο στην Ευρώπη, Μουσείο Φαρμάκων. Καθώς θα κάνουμε βόλτα αξίζει να μπούμε σε όσες εκκλησίες συναντάμε όπως εκείνη του Τίμιου Σταυρού, τη Φραγκισκανική, τη Δομινικανική ή εκείνη των Πέτρου και Παύλου. Μόνο κερδισμένοι μπορούμε να βγούμε καθώς τα περίτεχνα εσωτερικά με τις επιχρυσωμένες διακοσμήσεις, τη σκοτεινή ζωγραφική, τα σπάνια βιτρό, τα φρέσκο, τα αγάλματα και τα ογκώδη εκκλησιαστικά όργανα φτιάχνουν ένα σκηνικό που σχεδόν σε μουδιάζει.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Στον καταπράσινο λόφο Wawel, το πλέον τουριστικό κομμάτι της πόλης, που φιλοξενεί τον ομώνυμο καθεδρικό ναό, όπου γινόταν η στέψη των βασιλιάδων, και το παλάτι που, σύμφωνα με το μύθο, περιτοίχισε ο πρίγκιπας Krak όταν νίκησε το δράκο που δυνάστευε τους κατοίκους της περιοχής.

Κάστρο Wavel

Για 500 χρόνια ήταν το κέντρο των ιστορικών εξελίξεων και πάντα το τύλιγε ένα πέπλο μυστηρίου και μαγείας. Πέρα από τις ιστορίες με τις ενεργειακές πέτρες και τους δράκους, το κάστρο είναι ένα αρχιτεκτονικό δημιούργημα που τραβάει σαν μαγνήτης τους επισκέπτες μια και τα τείχη με τις πολεμίστρες, οι πύργοι, οι εκκλησίες και τα λιθόστρωτα σοκάκια του σε ταξιδεύουν στο καιρό των ιπποτών. Το πιο ενδιαφέρον κομμάτι του είναι ο βασιλικός Καθεδρικός Ναός όπου έλαβαν χώρα οι περισσότερες στέψεις και κηδείες βασιλέων των Πολωνών μοναρχών. Μοναδικά έργα τέχνης κοσμούν την εκκλησία που φιλοξενεί τις σαρκοφάγους των

βασιλέων και τις κρύπτες όπου είναι θαμμένοι ποιητές και εθνικοί ήρωες, προκαλώντας δέος στον επισκέπτη.

Το κυρίως κομμάτι της, σε γοτθικό στυλ, πλαισιώνεται από άλλα διαφορετικού ρυθμού ξωκλήσια όπως το πανέμορφο Sigismund Chapel, που εύκολα ξεχωρίζει με τον επίχρυσο τρούλο του. Το ίδιο το κάστρο, στην αρχή ένα στιβαρό γοτθικό φρούριο, δέχτηκε μετατροπές αναγεννησιακού ρυθμού, για να υποστεί καταστροφές από τους Σουηδούς, τους Πρώσους αλλά κυρίως τους Αυστριακούς που θέλησαν να το διαλύσουν για να το κάνουν αρχηγείο με στρατώνες. Τώρα, ύστερα από τις αναστηλώσεις που έγιναν στις αρχές του 20ού αιώνα, είναι ένα πολύτιμο μνημείο και ένα πολύ συναρπαστικό μουσείο, όπου μπορείς να περιπλανηθείς στα βασιλικά δωμάτια με τα αυθεντικά αναγεννησιακά και μπαρόκ έπιπλα, στην Αίθουσα του Θρόνου, στο Θησαυροφυλάκιο και στο Μουσείο Ανατολίτικης Τέχνης.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Λίγα λεπτά περπάτημα νοτιοανατολικά από το Κάστρο θα μας φέρουν στο προάστιο Kazimierz, κάποτε ανεξάρτητη πόλη με μια ιστορία που ορίζεται από την μεγάλη εβραϊκή κοινότητα που ζούσε πάντα στην περιοχή. Στο αμιγώς εβραϊκό τετράγωνο που διασώζεται, τα κτίρια θυμίζουν την περίφημη ταινία του Σπίλμπεργκ «Η Λίστα του Σίντλερ». Μια ταινία που, αν και γυρίστηκε σε άλλη περιοχή της Πολωνίας, έστρεψε την προσοχή του κοινού στην εβραϊκή κοινότητα που σφαγιάστηκε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Έτσι μια ξεχασμένη γειτονιά έγινε ένα μουσείο της εβραϊκής κληρονομιάς και πολλοί είναι εκείνοι που την επισκέπτονται. Οι επτά συναγωγές σώθηκαν, αλλά μόνο μία λειτουργεί, ενώ άλλες έχουν μετατραπεί σε μουσεία. Όπως και να έχει, το Kazimierz διαθέτει κινηματογραφική ατμόσφαιρα, ενώ όταν το Σάββατο στήνεται παζάρι με ρούχα από δεύτερο χέρι, η ήσυχη πλατεία του γίνεται ιδανικός τόπος για να νιώσεις τον ρυθμό της πόλης.

ΜΥΘΟΣ

W załomie pewnej skały żył straszliwy potwór zwany całożercą. Był bowiem niezwykle żarłoczny. W każdy dzień tygodnia okoliczni wiesniacy musieli dostarczać odpowiednią liczbę sztuk bydła, inaczej całożerca zabijał tą samą liczbę ludzi. Władzę trzymał Grakch-Krak, który miał dwóch synów. Wezwał ich któregoś dnia by naradzić się co można byłoby zrobić by jednak pomóc kmieciom. Uradzili, że jako, iż w otwartej walce z ogromnym, pancernymi łuskami pokrytym potworem człowiek nie miał żadnych szans, trzeba sięgnąć po podstęp. Napchali więc skóry bydłecę siarką, a gdy całożerca zaczął się dusić od wycziewów połkniętej siarki, młodszy brat traktujący starszego jak rywala do władzy, zabił starszego, a ojcu powiedział, że zabił

go potwór. Ojciec łzę uronił, ale radował się, że młodszemu udało się wrócić cało, a potwór już nie zagrażał. Bratobójca objął władzę po ojcu, ale niezbyt długo się nią cieszył, ponieważ wyszła na wierzch prawda o śmierci starszego brata. Bratobójcę wygnano z kraju i nigdy już nie zawitał w pobliżu grodu. Gród ten zaczął szybko rósć wokół skały, kiedy ptaki uporządkowały teren w pobliżu grotty, gdzie zdechl całożerca. Krakanie kruków uprzążający teren cieszył, i nic dziwnego, że gród nazwano Krakowem. Trzeba wspomnieć, że Mistrz Wincenty Kadłubek pisał swoją kronikę po łacinie w XII w. Jeszcze nie istniał pisany język polski. Stąd nie powinno nas dziwić, że ma on i drugą koncepcję co do pochodzenia nazwy Kraków - miał to być Grakchid.

ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ:

Ο ΔΡΑΚΟΣ ΤΟΥ ΒΑΒΕΛ

Σε έναν λόφο ζούσε ένα τρομακτικός δράκος, που ήταν και ανθρωποφάγος. Έτρωγε όλη την ώρα. Κάθε μέρα της εβδομάδας οι χωριάτες έπρεπε να του δίνουν να φάει κρέας, αλλιώς το τέρας θα έτρωγε τους ίδιους. Βασιλιάς τότε ήταν ο Grakch-Krak, ο οποίος είχε δυο γιους. Κάποια μέρα τους κάλεσε στο παλάτι του, για να τον βοηθήσουν και να πουν ιδέες για το τι μπορεί να κάνει ο βασιλιάς, ώστε να βοηθήσουν τους χωρικούς. Αυτοί είπαν ότι ένας στρατιώτης με πανοπλία και όλα τα απαραίτητα για μάχη, δεν μπορούσε να τον νικήσει και σκέφτηκαν ότι χρειάζεται ένα πανούργο σχέδιο.

Έβαλαν μέσα στο δέρμα ενός αρνιού λίγο κάρβουνο και, όταν το τέρας άρχισε να το τρώει και να πνίγεται, ο μικρότερος γιος του βασιλιά σκότωσε τον αδερφό του. Έπειτα είπε στον πατέρα του ότι το τέρας τον είχε σκοτώσει. Ο πατέρας δάκρυσε αλλά ταυτόχρονα ήταν κι ευχαριστημένος, που έστω ο ένας από τους δυο γιους του είχε έρθει σώος και το τέρας δεν θα ξαναπείραζε κανέναν. Ο μικρότερος πήρε την θέση του πατέρα του κι έγινε βασιλιάς. όμως όχι για πολύ, διότι μαθεύτηκε πως αυτός ο ίδιος και όχι το τέρας, είχε σκοτώσει τον αδερφό του. Οι υπήκοοι τον έδιωξαν από την χώρα και δεν ξανάρθε ποτέ εκεί.

ΚΑΠΟΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙΤΕ:

CZESC(τσεςτσ)=για

co robisz?(τσο ρομπισ)=τι κάνεις;

w lewo,w prawo,do pszodu,do tyłu(β λεβο,β πραβο,ντο πσοντου,ντο τιλου)=αριστερά, δεξιά, μπρος, πίσω.

Μέλη ομάδας:

Ντάρια Γ.
Καμίλ Μοζέικο

